

Entreetoets Oefenboek (1)

Gemengde opgaven voor groep 7

Junior Einstein

© 2015 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-90-823579-7-4

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Taal | Lezen 6

Taal | Woordenschat 17

Taal | Taalverzorging 21

Rekenen | Getallen 30

Rekenen | Verhoudingen 35

Rekenen | Meten en meetkunde 38

Rekenen | Verbanden 45

Antwoorden 51

Inleiding

In dit Entreetoets Oefenboek (deel 1 van een serie) van Junior Einstein kan op een goede en verantwoorde manier geoefend worden voor de Entreetoets van het Cito.

De Entreetoets – die afgenomen wordt in groep 7 – is niet verplicht, maar de meeste scholen nemen deze wel af. Het afnamemoment mag door de scholen zelf bepaald worden. De Entreetoets is een tussentijdse toets die meet bij welke onderdelen een leerling nog extra ondersteuning nodig heeft. Daarnaast heeft deze Entreetoets een voorspellende waarde voor de centrale eindtoets van groep 8 en geeft hij al een belangrijke indicatie voor het vervolgonderwijs. Hoewel de score van de Entreetoets niet bepalend is voor het schooladvies, voelt het wel prettig om een score te halen die recht doet aan wat de leerling daadwerkelijk in huis heeft.

Alle onderwerpen die in de Entreetoets zitten, komen in dit Oefenboek uitgebreid aan bod. De vraagstelling is afgestemd op die van het Cito. De Entreetoets bestaat uit de onderdelen Taal, Rekenen en Studievaardigheden. Het onderdeel Studievaardigheden is in dit Oefenboek verweven in de onderdelen van taal en rekenen.

Onderdeel	Domein	Subdomein
Taal	Lezen	Begrijpend lezen Interpreteren Samenvatten Opzoeken
	Woordenschat	
	Schrijven	
	Taalverzorging	Spelling: • <i>werkwoorden</i> • <i>niet-werkwoorden</i> Grammatica Interpunctie
Rekenen	Getallen	
	Verhoudingen	
	Meten en meetkunde	
	Verbanden	

Onderdeel Taal

Lezen

Tijdens het leesproces wordt er betekenis gegeven aan een geschreven tekst. De lezer kan dit leesproces inzetten in verschillende situaties, bijvoorbeeld om instructies op te volgen, om zichzelf te vermaken, om nieuwe informatie te

verkrijgen, om studieteksten te onthouden of om informatie op te zoeken.

Begrijpend lezen

Bij Begrijpend lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. De lezer kan zich een goede voorstelling maken van een tekst. Daarbij kan de lezer relaties leggen tussen tekstdelen, maar ook relaties leggen tussen een tekst en de eigen kennis.

De Entreetoets biedt verschillende soorten teksten aan. Deze kunnen *informatief* (de schrijver geeft feitelijke informatie), *betogend* (de schrijver geeft naast feitelijke informatie ook zijn eigen mening en opvatting), *instructief* (de schrijver legt uit hoe je een bepaalde handeling moet verrichten) of *fictief* (de schrijver wil de lezer plezier laten beleven met een verzonnen verhaal) zijn.

De opgaven richten zich op verbanden tussen zinnen, relaties tussen tekstgedeelten en specifieke inhoud in een tekst, zoals de hoofdgedachte, het thema en het doel.

Interpreteren

Bij Interpreteren kan de lezer informatie uit een tekst in verband brengen met wat hij al weet. Denk hierbij aan het invullen van weggelaten woorden in een gatentekst.

Samenvatten

Bij Samenvatten gaat het om het begrijpen van de informatie in een tekst en het toepassen van die informatie. Wat zijn de hoofd- en bijzaken? De informatie van een tekst moet opgeslagen worden, om deze op een ander moment weer toe te passen. Bijvoorbeeld bij het maken van een proefwerk of een werkstuk. In de Entreetoets kan de tekst omgezet worden in een verkorte tekst of in een schema of tabel.

De opgaven richten zich op de bruikbaarheid van een tekst, het plaatsen van een passende titel, het in- of aanvullen van een schema of het selecteren van het meest geschikte schema dat past bij een tekst.

Opzoeken

Bij het opzoeken van informatie gaat het om het opsporen van specifieke informatie in verschillende bronnen. Denk hierbij aan het opsporen van informatie uit een krant, tv-gids, reisgids, telefoongids, woordenboek of informatie op een website. De lezer zal soms heel grondig moeten lezen, maar soms ook vooral scannend.

De opgaven richten zich op het kiezen van een geschikte informatiebron, het kiezen van de juiste ingang tot een informatiebron, het selecteren van trefwoorden en zoekvragen en het hanteren van specifieke informatiebronnen. Hoe zoek je in een woordenboek? Hoe zoek je op een website?

Woordenschat

Bij Woordenschat gaat het om het kennen van de betekenis van woorden en woordgroepen. De opgaven richten zich op de betekenis van woorden in zinnen of de betekenis van woorden op zichzelf. Ook kan gevraagd worden naar een synoniem van een gegeven woord.

Schrijven

Het onderdeel Schrijven in de Entreetoets richt zich op teksten, waarin fouten zijn gemaakt door de schrijver. Die 'fouten' zijn blijven staan. In de opgaven draait het juist om die gemaakte fouten. Het gaat hier om fouten die betrekking hebben op de inhoud of passendheid van een tekst. De schrijver geeft vage, overbodige of onvoldoende informatie, de schrijver spreekt zichzelf tegen en houdt zich niet aan de feiten, de schrijver heeft de relaties tussen en binnen de zinnen niet juist beschreven of de schrijver stemt zijn tekst niet af op de lezer, door gebruik te maken van woorden of zinnen die te gecompliceerd zijn voor de lezer.

Taalverzorging

Bij Spelling gaat het om de schrijfwijze van woorden. Deze richt zich op de werkwoorden en de niet-werkwoorden. In de opgave moet een leerling bijvoorbeeld het fout gespelde woord kunnen herkennen of juist de goed gespelde woorden.

In de Entreetoets richt de grammatica zich op de analyse van zinnen in zinsdelen en het benoemen van woordsoorten. Denk hierbij aan het onderscheiden van de hoofd- of bijzin, het herkennen van de persoonsvorm, het lijdend voorwerp, het werkwoordelijk gezegde, het voltooid deelwoord, telwoorden, lidwoorden enzovoort.

Interpunctie richt zich op het juist kunnen toepassen van de leestekens die binnen en tussen zinnen worden gebruikt. Ook komt het gebruik van hoofdletters aan bod. Wanneer plaats je een uitroepteken, een komma of vraagteken? Hoe worden de aanhalingstekens bij de directe rede geplaatst?

Onderdeel Rekenen

Getallen

Het domein Getallen richt zich op getallen, getalrelaties en het uitvoeren van de elementaire bewerkingen zoals optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen en combinaties hiervan met hele getallen, kommagetallen en breuken. Dit komt voor in opgaven met en zonder context.

Verhoudingen

Bij Verhoudingen gaat het om het inzichtelijk werken met verhoudingen, breuken, procenten en kommagetallen in opgaven met en zonder context. Ook komen de onderlinge relaties aan bod.

De opgaven richten zich op het oplossen van verhoudingsproblemen, het rekenen met schaalnotaties, verhoudingen met elkaar vergelijken (wie heeft er gelijk?), het berekenen van kortingen, winst of verlies en het omzetten van verhoudingen en procenten, procenten en kommagetallen en breuken en procenten.

Meten en meetkunde

Het onderdeel Meten en meetkunde richt zich vooral op het begrip van verschillende grootheden (lengte, oppervlakte, omtrek, gewicht, inhoud, tijd, snelheid en geld). Het aflezen van meetresultaten, het omzetten van maateenheden en de opbouw van de decimale structuur van het metriekstelsel komen aan bod.

De opgaven richten zich op het hanteren en aflezen van meetinstrumenten, het inschatten van grootte, het berekenen van de omtrek, oppervlakte en inhoud, rekenen met gewichtsmaten, het aflezen van tijden, het rekenen met de kalender, de samenhang tussen tijd en snelheid, het rekenen met geld, het herkennen van meetkundige figuren, het rekenen met ruimtelijke objecten, het interpreteren van plattegronden en bouwtekeningen en symmetrie herkennen.

Verbanden

Bij Verbanden gaat het voornamelijk om het omgaan met tabellen, diagrammen, grafieken, legenda's en assenstelsels. De opgaven richten zich op het lezen en interpreteren van gegevens en het met elkaar in verband brengen van de gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Méér oefenen

Dit boek is een deel van een serie Oefenboeken. Alle boeken samen vormen een gedegen voorbereiding op de Entreetoets. Wil je méér oefenen dan wat de Oefenboeken je bieden, dan heeft Junior Einstein ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website www.junioreinstein.nl.

Het Vrijheidsbeeld

1 De Franse beeldhouwer Frédéric Bartholdy was dol op
2 reizen, vooral in het Midden-Oosten. Nu is dat niet zo
3 bijzonder, want 150 jaar geleden wel. Bartholdy was
4 vooral onder de indruk van de grote bouwwerken die
5 hij daar zag, zoals het enorme standbeeld voor de
6 haven van Rhodos. Dit standbeeld was een
7 herkenningspunt voor iedereen die naar de haven
8 voer. Bartholdy had ook het Suezkanaal bezocht. met
9 als voorbeeld het beeld van Rhodos, stelde hij voor om
10 een grote vuurtoren te bouwen aan het begin van het
11 Suezkanaal in de Middellandse Zee. Daar zou het een
12 mooi welkom zijn voor alle schippers die door het
13 Suezkanaal zouden varen. Die vuurtoren kwam er
14 nooit, in Egypte wilde men daar geen geld aan
15 uitgeven.

16 In 1871 reisde Bartholdy naar een ander werelddeel:
17 Amerika. Het idee van dat beeld bij Rhodos liet
18 Bartholdy niet los. In Amerika stelde hij voor om een
19 monument te bouwen, als teken van vriendschap
20 tussen zijn vaderland en Amerika. Tijdens de
21 Amerikaanse Revolutie hadden beide landen veel
22 samengewerkt en waren daardoor nauw met elkaar
23 verbonden. Het beeld moest een monument van
24 vrijheid worden en komen te staan op een eiland voor
25 de kust van New York. Bartholdy schakelde een team
26 van ingenieurs in om het beeld te maken. Dat team,
27 onder leiding van Gustave Eiffel, had eerder de
28 beroemde Eiffeltoren in Parijs gebouwd. Het beeld was
29 klaar in 1886 en kreeg de naam Lady Liberty. In het
30 Nederlands werd de naam: Vrijheidsbeeld.

31 Lady Liberty is een bijzonder beeld. De buitenkant van
32 het beeld bestaat uit koper. Dat kun je zien aan de
33 groene kleur. Koper roest niet zoals ijzer doet, maar
34 wordt vanzelf groen. Je kunt dus aan de kleur zien of
35 het Vrijheidsbeeld al een tijdje geen schoonmaakbeurt
36 heeft gehad. Lady Liberty heeft in haar rechterhand
37 een fakkel. Als de zon erop schijnt, lijkt het alsof die
38 gebrand heeft. Dat komt doordat de buitenkant van
39 goud is. In haar linkerhand houdt zij een boek vast;
40 dat staat symbool voor het Amerikaanse wetboek.
41 Daarop is gegraveerd: 'JULY IV MDCCLXXVI', de
42 datum 4 juli 1776. In Amerika is dat een belangrijke
43 datum, namelijk die van de Onafhankelijkheids-
44 verklaring. Die dag is een Amerikaanse nationale
45 feestdag.

46 Op haar hoofd draagt zij een kroon op zeven punten.
47 Die punten stellen de continenten en zeeën van de
48 wereld voor. Het beeld is, inclusief de sokkel waar het
49 op staat, bijna honderd meter hoog. Elk jaar gaan er
50 veel bezoekers naar Liberty Island, het eiland waar
51 het beeld op staat. In de kroon, onder de zeven
52 punten, zie je ramen. Van daaruit kun je als
53 bezoeker uitkijken over de stad New York en
54 omgeving. Dan moet je wel eerst reserveren, maar
55 bij helder weer heb je dan ook een spectaculair
56 uitzicht over New York en de oceaan! Je kunt je
57 voorstellen dat iedereen die de lange bootreis vanuit
58 Europa naar Amerika ondernam, een zucht van
59 verlichting slaakte bij het zien van het Vrijheidsbeeld:
60 het einde van de reis was eindelijk in zicht.

Opgave 1

De moeder van Bartholdy, Marie Bartholdy, heeft waarschijnlijk model gestaan.

In welke alinea past deze zin het **best**?

- In de eerste alinea
- In de tweede alinea
- In de derde alinea
- In de vierde alinea

Opgave 2

Het beeld voor de haven van Rhodos is meer dan dertig meter hoog.

In welke alinea past deze zin het **best**?

- In de eerste alinea
- In de tweede alinea
- In de derde alinea
- In de vierde alinea

De opgaven 1 tot en met 3 horen bij het onderstaande stukje uit de tv-gids.

Tijd	Zender 8
15:00	KidsTV
15:01	Sam de brandblusser
15:13	Huize Polke
15:28	Toverfeest
15:43	De Sprookjes
15:55	De Schatkamer
16:27	Dubbelop
16:50	The best of K3
17:20	De oppasser
17:50	GTST

Opgave 1

Hoe laat begint het programma 'KidsTV'?

- 2 uur 's nachts
- 2 uur 's middags
- 3 uur 's middags
- 3 uur 's nachts

Opgave 2

Welk programma duurt het langst?

- De oppasser
- KidsTV
- De Sprookjes
- De Schatkamer

Opgave 3

Het is nu 1 minuut over 3.

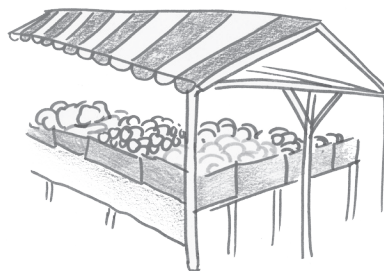
Hoelang moet je nog wachten tot het programma 'Dubbelop' begint?

- 26 minuten
- 1 uur en 26 minuten
- 76 minuten
- 1 uur en 6 minuten

Opgave 4

Joost werkt op de markt.

Hij verdient € 3,50 per uur.

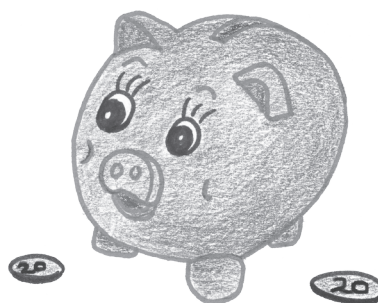
Hoeveel verdient Joost in 8,5 uur werken?

- € 29,75
- € 29,25
- € 30,-
- € 29,50

Opgave 5

Arno spaart iedere dag € 0,20.

Na 5 weken sparen wisselt hij de munten in voor één briefje en één munt.

Welk briefje en welke munt?

- Briefje van € 5,- en een munt van € 2,-
- Briefje van € 5,- en een munt van € 1,-
- Briefje van € 10,- en een munt van € 2,-
- Briefje van € 10,- en een munt van € 1,-

Taal | Lezen

Internettaal

1. Vervangen door: schreef je zelfs eerst een kladbrief
2. Door 'begin' te vervangen door: begon
3. Vervangen door: erop
4. Een brief
5. Eerdaags
6. Achter: anders dan... (r. 13)
7. Iedereen met internet
8. Heel snel gingen steeds meer mensen e-mailen.
9. De derde alinea
10. Alleen bewering 2 is waar.
11. Mensen die zich zorgen maken over slordige internettaal
12. Het is belangrijk dat iedereen berichten zonder taalfouten kan schrijven.

Waar komen achternamen vandaan?

1. werden vernoemd
2. dezelfde
3. verplichtte
4. beroep
5. karakter
6. Tegenwoordig zien we nog steeds
7. Soms ontstaan er

Het Vrijheidsbeeld

1. In de tweede alinea
2. In de eerste alinea
3. Vervangen door: maar
4. Met als voorbeeld het beeld van Rhodos, stelde hij voor om een grote vuurtoren te bouwen aan het begin van het Suezkanaal in de Middellandse Zee.
5. Monument
6. Achter: ... niet los. (r. 18)
7. Frankrijk
8. Teken - als gebaar, waaruit de goede wil blijkt.
9. Dat ze een goede relatie hadden met elkaar
10. team
11. Niets, gewoon zo laten staan
12. Vervangen door: brandt
13. De oorzaak daarvan is, dat de buitenkant van goud is.
14. Op haar hoofd draagt zij een kroon met zeven punten.
15. met inbegrip van
16. mooi
17. vast wel
18. De schrijver vindt het overweldigend.
19. Alleen bewering 1 is waar.

Aardbevingen in Nederland

1. Doordat stukken aardkorst tegen elkaar botsen
2. Bij Roermond
3. Voordat de gaswinning begon, waren er nooit aardbevingen.
4. De schaal van Richter
5. Zwaarste aardbeving in Nederland
6. Uitleg oorzaak

Opzoeken

1. In het boek *Gezond eten met de schijf van vijf*.
2. Tussen 'harmonica' en 'harnas'
3. Betekenis 4
4. Betekenis 1
5. B: Huisvesting
6. achtbanen + Walibi

Taal | Woordenschat

Wat betekent het dikgedrukte woord in de zin?

1. overdoen
2. angst, vrees
3. sappig, zacht
4. jonglerende meisjes in uniform die bij de muziekkorpsen vooroplopen
5. manier van voelen en denken
6. bitter gevoel, doordat iemand je onrecht heeft aangedaan
7. geheel
8. banketbakkerij
9. afwisseling
10. belangrijk, noodzakelijk

Wat betekent het dikgedrukte woord?

1. verdediger, pleitbezorger
2. werelddeel
3. tijd tussen de besmetting met en het uitbreken van een ziekte
4. rooster, tijdsplanning
5. gemoedsgesteldheid
6. gemiddeld
7. gesprek tussen twee personen
8. het plegen van georganiseerd geweld om politieke of andere redenen, om bepaalde doelen te bereiken
9. kunstzinnig
10. aanstonds